

Les excavacions a la Ciutadella de Roses localitzen estructures d'època grega i d'una ocupació a partir del segle VII dC

La nova campanya també constata les grans dimensions del complex funerari sota el monestir

Les noves excavacions a la Ciutadella de Roses ha permès localitzar estructures d'època grega i d'una possible ocupació entre els segles VII i X dC. La nova campanya s'ha dut a terme sota el monestir de Santa Maria i els treballs han permès constatar les grans dimensions del complex funerari, que dataria dels segles IV i VI després de Crist. El director de les excavacions, Lluís Palahí, ha explicat que podria ser comparable a basíliques que s'han trobat en ciutats com Empúries o Tarragona. Els treballs també han localitzat tres sarcòfags monolítics de pedra, que provindrien de "la zona narbonesa de la Gàlia" i que "explicaria la importància que tenia Roses a nivell comercial". Les excavacions entorn del monestir van començar l'any 2022 i des d'aleshores s'hi ha anat fent campanyes anuals. La de l'any passat va permetre posar al descobert l'evolució del monestir i les restes d'un gran complex funerari d'època tardoantiga (segles IV-VI dC). Des de mitjans del segle XX es coneixia l'existència d'una petita església funerària construïda als segles IV-V envoltada d'un cementiri paleocristià. Els darrers treballs, però, van confirmar que, en realitat, l'edifici excavat al segle XX formava part d'un complex edificat de grans dimensions (de fet, més gran que el monestir posterior). Palahí diu que podria ocupar una superfície d'uns 500 metres quadrats i tenir dimensions similars a les d'una basílica. La campanya d'enguany, a més, ha permès localitzar tres sarcòfags de pedra, que se sap que provenien de la zona narbonesa del sud de la Gàlia, i completar dues fases més. Per una banda, s'han pogut recuperar estructures i nivells de la fase d'ocupació grega. En concret, almenys del que podria ser una habitació. "Aquesta fase de Rodes és molt coneguda, però, a banda del barri hel·lenístic, són poques les estructures que s'han pogut anar recuperant", explica Palahí. L'altre element "important" i que, amb tota probabilitat, centrarà les campanyes dels quatre anys vinents, serà completar el "buit" que existeix a Roses en època tardoantiga. "Nosaltres sabem que Roses s'ocupa en època grega i en època romana. Però teòricament a partir del segle VII s'abandona i a partir del X es torna a reocupar", detalla l'arqueòleg i director de les excavacions. La nova campanya, però, sembla que ha començat a posar llum a la foscor en aquesta etapa. "En aquestes excavacions comencem a recuperar dades que ens apropen a la idea que, en alguns punts determinats, hi podria haver certa continuïtat d'ocupació entre els segles VII i X, que fins ara creïem abandonats", detalla. Palahí insisteix que tot plegat està en una fase "molt embrionària", però diu que hi ha alguns nivells arqueològics i algunes estructures que els han aparegut en els últims treballs "apuntarien en aquesta direcció". "Encara hi ha molta feina per determinar-ho, però seria una dada prou important per a la història de la població", assegura. D'altra banda, la Càtedra Roses d'Arqueologia i Patrimoni Arqueològic, amb el suport de l'Ajuntament de Roses, han elaborat una guia de visita del complex. Es tracta d'un element que existeix en altres jaciments, però no de la Ciutadella. "És un element que creiem molt necessari per a la transferència de la recerca que es fa des de la universitat. Està pensada perquè acompanyi els visitants que vinguin al conjunt patrimonial de la Ciutadella", explica el director de la càtedra, Marc Bouzas. La guia està dividida en dues parts: una que ressegueix el recorregut i, una altra, on s'expliquen les diferents fases del jaciment. A més, compta amb un suport digital amb codis QR, on es podrà accedir al material, que s'anirà actualitzant constantment en diferents idiomes (anglès, castellà o francès). "El projecte també integra tota la recerca dels últims anys. D'aquesta manera retornem aquesta transferència de coneixement cap a la ciutadania i al món", insisteix Bouzas.

Font del document:

<https://www.diaridegirona.cat/cultura/2026/05/14/les-excavacions-ciutadella-roses-localitzen-130209239.html>